

leden 1998

Euroregion Nisa

regionální komunální sdružení okresů, měst a obcí

Místo novoročního předsevzetí

Václav Pohl, předseda české části ERN

Stojíme na prahu roku 1998, osmého roku trvání Euroregionu Nisa. Toto regionální komunální sdružení okresů, měst a obcí v příhraniční oblasti tří sousedních zemí prokazuje od samého vzniku v květnu 1991 nejen svoji životaschopnost, ale především potřebu takového sdružení. Ona životaschopnost je výsledkem vesměs dobrovolné práce mnoha lidí na různých stupních samosprávných i státních orgánů. Proto chci v úvodu svého zamýšlení poděkovat všem, kteří se jakkoliv na činnosti Euroregionu Nisa a zejména jeho české části podíleli. Zvlášť upřímně děkuji starostům, kteří leckdy museli členství svých obcí a měst v tomto sdružení obhajovat. Stejně tak děkuji členům všech odborných pracovních skupin, kteří se svými německými a polskými partnery nejvýrazněji uváděli základní poslání Euroregionu Nisa do praxe. V neposlední řadě patří poděkování také všem pracovníkům sekretariátu, jejichž zásluhou je, že ERN patří v České republice k nejlepším a ne náhodou nám takový kolektiv ostatní závidějí. Zvlášť pak děkuji ing. Jaroslavu Zámečnickovi a ing. Miroslavu Ulmannovi, kteří v úsilí za rozvoj ERN navázali na práci jednoho ze zakladatelů a propagátorů myšlenky euroregionu, ing. Miroslava Matušky a dále ji rozvíjejí.

Rok 1998 je také rokem komunálních voleb, před jejichž konáním budou dosavadní starostové i celá obecní a městská

zastupitelstva skládat účty za uplynulé volební období. Nepochybně se v nich objeví také to, co obci, či městu členství v Euroregionu Nisa přineslo. Pochopitelně ne všude to bude stejné, neboť všechno najednou vykonat nelze. Rozhodně však nelze opomenout, že právě díky existenci Euroregionu Nisa vznikl v roce 1994 program Phare CBC, což je forma pomoci Evropské unie tomuto regionu. Konkrétně jen v české části ERN byly dosud přijaty zhruba čtyři desítky projektů, na jejichž realizaci vyčlenila Evropská unie částku přesahující jednu miliardu korun. Některé z těchto projektů, jako například čistička odpadních vod v Hrádku nad Nisou, již byly dokončeny, jiné jsou ve stádiu realizace. Program Phare CBC ovšem pokračuje a věříme, že bude pokračovat i po roce 2000. Navíc byl v rámci tohoto programu loni zřízen Fond malých projektů. Ten, zjednodušeně řečeno, dává regionu větší pravomoc v hospodaření s finančními prostředky Evropské unie. Přehlédnout nelze ani to, že právě existence Euroregionu Nisa vedla například k otevření řady dalších hraničních přechodů, což jistě uvítali občané celého regionu. Podobných příkladů, prospěšných pro celou českou část ERN, bych mohl uvést více, ale to není mým dnešním záměrem. Za podstatné považuji to, že se daří naplňovat všechny základní cíle, které si zakladatelé Euroregionu stanovili.

Závěrem chci ještě jednou připomenout blížící se komunální volby, ze kterých vzejdou nová obecní a městská zastupitelstva a leckde se i na postu starosty objeví nové tváře. Místo novoročního předsevzetí si přeji, aby noví funkcionáři viděli v Euroregionu Nisa instituci pro obec, či město potřebnou, a aby pokračovali v práci, kterou ti nyní již započali.

1

Informační bulletin české části Euroregionu Nisa

Bulletin nově

Lednový bulletin Euroregionu Nisa který právě otevíráte, vychází v této podobě naposledy. Vzhledem k tomu, že Bulletin ERN byl jako jeden z projektů vybrán do prvního kola Fondu malých projektů, bude letos jeho vydávání financováno z příspěvku Evropské unie v rámci programu Phare CBC. To nám umožňuje uskutečnit již dříve zamýšlené změny. Především se, při zachování formátu i rozsahu, chystáme změnit formu, tedy jednak „hlavičku“, a další úpravy, o kterých by bylo předčasné podrobněji hovořit.

Současné s formou bychom rovněž rádi pozměnili obsah v tom směru, aby bulletin co nejvíce uspokojoval potřeby všech členů Euroregionu Nisa. To již ale vážení čtenáři záleží do jisté míry i na Vás, tedy na připomínkách a případně námětech, které nám můžete napsat. Za základní poslání bulletinu považujeme nejen úlohu jakéhosi oficiálního informátora, ale také prostředníka k výměně názorů a zkušeností, či k odpovědím na dotazy a podobně.

Při vzniku čehokoliv nového, tedy i našeho nového bulletinu, či jak mu budeme říkat, se obvykle vyslovují mnohá předsevzetí. Také my se jimi netajíme, ale již předem říkáme, že jejich splnění musí být naším společným dílem. Proto se již nyní jménem redakce těším na spolupráci a za vše podnětně děkuji.

J. Sedláč

Ze zasedání Rady ERN

K poslednímu loňskému zasedání rady české části Euroregionu Nisa se členové tohoto orgánu sešli 12. prosince. Vlastnímu jednání rady předcházelo zasedání Řídícího výboru Fondu malých projektů, na kterém bylo rozhodnuto vyhlásit II. kolo Výzvy k předkládání návrhů projektů z FMP. Text uvedeného dokumentu přinášíme v pl-

ném znění na jiném místě našeho bulletinu. Řídící výbor, na základě zkušeností s vyhodnocováním návrhů projektů pro I. kolo FMP, také schválil rozšíření hodnotící komise Fondu malých projektů o další členy.

Rada české části ERN vzala v úvodu svého zasedání závěry Řídícího výboru FMP na vědomí a poté, jak je patrné

z následných podrobnějších informací, se již věnovala projednávání jednotlivých bodů obsáhlého programu. Jednání jak Řídícího výboru FMP, tak i rady ERN byl přítomen ing. Karel Hrdý, vrchní ředitel sekce pro evropskou integraci a mezinárodní vztahy ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

Postup realizace projektů ERN

Do programu Phare byly v minulých letech zahrnuty také čtyři projekty, jejichž nositelem je Euroregion Nisa. Připomeňme, že jsou to Turistický informační systém, Vícejazyčná navigace turistů, Agentura regionálního rozvoje a Přeshraniční datová síť. Rada české části ERN se na svém prosincovém zasedání seznámila s dosavadním postupem realizace jednotlivých projektů a přijala některá opatření.

Nejdále pokročila realizace projektu Turistický informační systém Phare CBC '95. Jeho součástí je vybavení informačních středisek v osmnácti městech české části ERN. Vítězem vyhlášeného výběrového řízení na dodání technického vybavení pro tato střediska se stala firma PVT a. s. Liberec, která s dodávkami výpočetní i kancelářské techniky již začala. Kontrakt rovněž zahrnuje poskytnutí základního školení pracovníkům informačních středisek s výpočetní technikou, s jehož uskutečněním se počítá v lednu 1998. Firma PVT a. s. dále zajistí zhotovení a rozmístění informačních tabulí. Jeden druh tabulí je určen pro všechny členy ERN, a tak na každé z nich budou jednak základní místní údaje o příslušném městě, či obci, a navíc pak informace o sídle nejbližšího informačního střediska. Informace o sídle informačního střediska budou rovněž obsahovat tabule rozmístěné na příjezdových komunikacích těchto měst, ve kterých je informační středisko zřízeno.

Projekt Vícejazyčná navigace turistů Phare CBC '96 bezprostředně na ten předchozí navazuje. Zahrnuje městské navigační systémy, navigační systémy pro motoristy a navigační tabule pro pěší turisty a pro cyklisty. Zabezpečení každé z těchto čtyř částí probí-

há samostatně. Část městských navigačních systémů obsahuje zhotovení a dodání infoboxů. Příslušná dokumentace je již zpracována a spolu se seznamem měst, požadujících tyto infoboxy, byla předána ke konzultaci na PMU Phare CBC. Navigační systém pro motoristy je realizován zčásti, když jsou pro připravované tabule na hraniční přechody hotové textové podklady v českém jazyce. Zbývá je přeložit do německého, polského a případně anglického jazyka a dorešit některé další záležitosti. Základem navigačního systému pro cyklisty je zpracovaný generel cyklostezek Euroregionu Nisa. Na významných křižovatkách těchto tras bude rozmístěno na sedmdesát informačních tabulí. Problémy jsou zatím s realizací navigačního systému pro turisty, zčásti způsobené organizací CHKO a KČT, které mají připravit textové a mapové podklady pro zhruba 200 informačních tabulí. Dosud je k dispozici zhruba dvacet procent požadovaných materiálů.

Projekt Agentura regionálního rozvoje je v počáteční fázi realizace a časově je rozvržen do roku 1998–99.

Poněkud dále pokročila realizace projektu přeshraniční datová síť, kde byla podepsána smlouva o spolupráci mezi ERN a Technickou univerzitou Liberec. Podle ní má ERN zabezpečit zpracování tendrové dokumentace jednak na dodávku zboží, to je vybavení výpočetní technikou, a dále na dodávku služeb, tedy na zpracování databáze. Dokumentace pro prvou část již je zpracována a předána ke konzultaci na PMU Phare CBC a je reálné, že v lednu bude vyhlášeno výběrové řízení. Se zpracováním dokumentace na dodávku služeb se počítá v průběhu prvního čtvrtletí 1998.

Směrnice k „povodňovému“ fondu

Rada ERN vzala na vědomí směrnici, která upravuje čerpání finančních prostředků z Fondu malých infrastrukturálních projektů, zřízeném Evropskou komisí v rámci Programu obnovy zaplavených území. Velmi podrobně jsme o této záležitosti informovali v minulém bulletinu, a tak jen zopakujeme, že vyčleněná částka pro Českou republiku ve výši 9,13 miliónů ECU bude rozdělena do čtyř oblastí. Jednou z nich je okres Liberec, kde na projekty splňující kritéria výběru, připadá podíl 2,55 miliónů ECU.

Rada vzala na vědomí

Příspěvky

Ke dni 10. prosince neuhradily členské příspěvky ještě následující obce a města:

Blíževdly (částku 1 138 Kč), Český Dub (5 814 Kč), Hlavičky (512 Kč), Maršovice (952 Kč), Rokytnice nad Jizerou (6 938 Kč) a Soběslavice (500 Kč).

Energetický generel ERN

Zpracování energetického generelu ERN dospělo do závěrečné fáze, a tak již v lednu 1998 bude k dispozici kompletní energetický koncept, který bude kromě jiného sloužit jako základ pro územní plány obcí.

NISAINVEST '98

Rada ERN vyslovila souhlas s účastí Euroregionu Nisa na 4. ročníku veletrhu investičních příležitostí NISAINVEST '98, který se uskuteční ve dnech 14.–18. října 1998 na libereckém výstavišti. Souhlasí rovněž se zařazením této akce mezi uchazeče o příspěvek z Fondu malých projektů a vzala na vědomí zahájení činnosti přípravného výboru.

Změny v programu Phare CBC 1998–99

V letech 1994–97 bylo v oblasti Euroregionu Nisa zahrnuto do programu Phare CBC zhruba čtyřicet projektů s celkovou dotací z Evropské unie ve výši jedné miliardy korun. Jen nepatrná část z těchto projektů však byla dokončena. Důvodů je víc a podílejí se na nich prakticky všichni zainteresovaní, od předkladatelů projektů, přes zpracovatele nezbytných dokumentací, až po pracovníky ministerstva místního rozvoje ČR. Někteří za jeden z důvodů považují příliš náročné požadavky pro poskytnutí dotace, které se navíc v uplynulém období rok od roku zvyšovaly. Pravidla ovšem stanoví ten, kdo finance poskytuje, a to je Evropská unie. Její zástupci považují za jeden z důvodů neexistenci regionální politiky v naší zemi a dále pak Českou republiku kritizují za velmi pomalou realizaci již schválených akcí, tedy za línost, zejména v předkládání dokumentace.

Přesto, navzdory hlasům o přílišné náročnosti, rozhodla EU požadavky na projekty předkládané v rámci programu Phare CBC dále zpřísnit, a to již pro období 1998–99.

Rada české části ERN se na svém jednání touto problematikou obsáhle zabývala. Přiklání se ke stanovisku EU o neexistenci regionální politiky, stejně jako k tomu, že některé problémy s realizací programu Phare CBC se kumulují na ministerstvu pro místní rozvoj a na dalších centrálních orgánech. Přítomný ing. Karel Hrdý pak kritiku na adresu ministerstva a svého resortu připustil jen zčásti a více se zabýval objasněním důvodů, které vedly ke změnám v programu Phare pro nadcházející období. Přes všechny těžkosti, které tuto oblast provázejí, považuje rada ERN program Phare za potřebný. Na závěr obsáhlé diskuse k této problematice přijala rada ERN následující usnesení:

Rada Euroregionu Nisa na základě diskuse o současném stavu a vývoji programu Phare CBC

považuje dosud vybrané projekty v období 1994–1997 za vhodné a jednoznačně naplňující cíle programu Phare CBC a zároveň vycházející z koncepčního a cílevědomého hranice přesahujícího regionálního rozvoje;

považuje Prohlášení o záměrech z května 1995 za dokument stále vyhovující pro identifikaci vhodných projektů do programu Phare CBC;

žádá kompetentní orgány o zefektivnění postupů a procedur spojených s realizací projektů, zejména přípravy tendrových dokumentací a tendrových řízení;

žádá centrální orgány správy ČR o prosazení možnosti spolufinancování vybraných projektů i z prostředků státního rozpočtu ČR;

doporučuje novou reorientaci programu Phare vhodně modifikovat v případě programu Phare CBC tak, aby došlo k dalšímu posílení úlohy místních a regionálních institucí, intenzivnějšímu a žádoucímu propojování programu Phare CBC s programem Interreg II;

považuje za nutné neprodleně zahájit přípravu zpracování rozvojového regionálního konceptu jakožto podkladu pro další plánování programů regionálního rozvoje včetně příhraniční spolupráce.

Podpora podnikatelským aktivitám

Za hlavní náplň práce si členové odborné pracovní skupiny pro HOSPODÁŘSTVÍ vytklili podporu podnikatelským aktivitám, a to v souladu s rozvojovými programy jednotlivých okresů české části ERN a za spolupráce s Hospodářskými komorami. Na posledním loňském jednání 28. listopadu v Jablonci nad Nisou se rovněž zabývali možnostmi vytvořit při Hospodářské komoře v Liberci centrum pro podpůrné programy a potřebou aktualizace přehledu o těchto programech. Členové této pracovní skupiny, která zatím působí pouze v českém složení, hovořili také o krátkodobějších cílech, například v podobě předložení dvou, či tří malých projektů, jako třeba vydání brožury na téma „Jak podnikat v ERN“ a podobně.

Dohoda o spolupráci mezi některými městy a obcemi v Euroregionu Nisa byla slavnostně stvrzena 21. listopadu 1997 ve Smržovce. Svůj podpis na dohodu připojil také český generální konsul v Katovicích J. Byrtus (na snímku), kterému asistovali starosta Smržovky L. Suchomel (na snímku vlevo) a zástupce Sklarske Poreby W. Grzibowski. Z české části ERN jsou to například města Smržovka, Jablonec n. N., Tanvald, Harrachov, Desná v Jizerských horách, Kořenov, Albrechtice v Jizerských horách a další. Z polských měst jsou to Sklarska Poreba, Jakubovice a další. Dohoda zakotvuje spolupráci zejména při společné přípravě projektů v oblasti sportu, kultury a cestovního ruchu.

Postup v projektech z FMP

Do prvního kola Fondu malých projektů byly také zařazeny čtyři projekty předložené Euroregionem Nisa, a to Kalendář ERN 1998, Technická asistence pracovním skupinám ERN, Technická asistence Phare CBC a Bulletin ERN. Členové rady ERN s uspokojením vyslechli informaci o úspěšně probíhající realizaci všech projektů a o plnění stanovených termínů.

Návrh rozpočtu ERN 1998

Rada ERN posuzovala návrh rozpočtu ERN na rok 1998, který po objasnění jednotlivých příjmů a výdajových položek schválila. Návrh rozpočtu předpokládá příjmy ve výši 4 514 500,- korun. Z toho příjem z členských příspěvků činí 1 475 000 korun, zbývající předpokládané příjmy jsou z dotace za projekty ERN a z Fondu malých projektů. Návrh rozpočtu předpokládá výdaje ve výši 4 327 500,- korun, což znamená, že při dodržení jednotlivých položek, by hospodaření ERN v roce 1998 mělo skončit přebytkem, který rada ERN dále použije jako vlastní podíly na realizaci dalších nových projektů financovaných z Fondu malých projektů.

Současnost a budoucnost ERN

V polovině loňského roku se na sekretariát české části Euroregionu Nisa obrátil Sociologický ústav v Ústí nad Labem s přáním o poskytnutí údajů, týkajících se činnosti Euroregionu Nisa jak z hlediska vztahu k členským obcím a městům, tak i spolupráce s německou a polskou částí Euroregionu Nisa, způsobu financování a podobně. Zpracovaný dokument je jakýmsi souhrnem informací o současnosti i budoucnosti Euroregionu Nisa a stal se podnětem k rozhovoru se sekretářem české části ing. Jarošlavem Zámečnickem.

Je vliv Euroregionu Nisa na obce a města viditelný a co pro ně ze členství vyplývá?

„V úvodu považuji za potřebné připomenout, že ERN je dobrovolné sdružení měst a obcí, a že jeho voleným i výkonným orgánům jsou statuty této instituce stanoveny výhradně koordináční a poradenské úkoly. Toto poslání pomáhají naplňovat dobrovolné pracovní skupiny složené z příslušných expertů a ze členů ERN. Každodenní a výhradně administrativní činnost zabezpečují v jednotlivých částech ERN sekretariáty. Konkrétně pro českou část, sdružující dnes již 125 obcí a měst, je to sekretariát se třemi pracovníky.

V rámci České republiky vznikla řada dalších celostátních i regionálních sdružení obcí a měst, takže mnohé obce jsou současně členy jak ERN, tak i některých z oněch dalších sdružení. Obecně platí, že vliv ERN, stejně jako jiných sdružení, je viditelný v těch obcích, které do toho či onoho sdružení vstoupily proto, že členstvím chtějí podpořit jeho činnost, že se ztotožňují s jeho cíli, a že stejných cílů chtějí právě jeho prostřednictvím rovněž dosáhnout. Z toho je zřejmé, že členy jakéhokoli sdružení se obce a města stávají s vědomím aktivní spoluúčasti na uskutečňování jeho poslání a záměrů.

V Euroregionu Nisa mají obecné zásady konkrétní podobu například v možnosti členských obcí a měst spolupodílet se jak na přípravě a realizaci, tak následně i na výsledcích a přínosech nejrůznějších projektů, které toto sdružení vyvíjí a připravuje nad rámec svého koordináčního a poradenského poslání. Pro obce a města vyplývá z členství v Euroregionu Nisa především povinnost podporovat činnost tohoto sdružení, zúženě pak jeho sekretariátu, formou členských příspěvků. Vzhledem k tomu, že Euroregion Nisa leží ve vymezené oblasti, pro kterou je určena podpora z fondů PHARE CBC a CREDO, vyplývá pro členy sdružení možnost předkládat projekty do těchto programů a v případě schválení získat na jejich realizaci finanční prostředky. Zatímco platit členské příspěvky obce a města musí, výhod členství využívat mohou. Zdaleka ne každý člen onu výhodu z nejrůznějších důvodů uplatnil, což leckde vede ke zpochybňování smyslu dalšího

členství v tomto sdružení. Snahou sekretariátu české části ERN je podobným názorům předcházet, proto své působení posuzuje právě z pozice obce či města. Svoji činnost usměrňuje tak, aby maximálně odpovídala tomu, co města a obce od sekretariátu očekávají. Je to zejména v oblasti přípravy takových regionálních projektů, které na jedné straně vycházejí z možností, a naproti tomu prospějí co největšímu počtu členů ERN.“

Zviditelnění ERN je nepochybně podmíněno financemi, takže jaké jsou v tomto směru možnosti?

„Jak jsem již uvedl, je fungování struktur české části ERN zabezpečeno členskými příspěvky, které v roce 1997 činí zhruba 1,4 mil. korun. Vedle toho byly různými institucemi poskytnuty vesměs jednorázové podpory na konkrétní akce. Například lze uvést technické vybavení ERN s přispěním vlámské vlády, pro zpracování dokumentace příspěvek od ministerstva pro místní rozvoj ČR, či financování činnosti koordinátora projektů v oblasti životního prostředí německou nadací DBU a obdobnou podporu můžeme očekávat i v budoucnu.

Výraznou podporu pak poskytuje Evropská unie (EU) formou programu Phare CBC. Zaměřená je však výhradně na dílčí financování konkrétních projektů jak ERN, tak i jednotlivých obcí, měst, či dalších subjektů. Ona podpora však v žádném případě nespočívá v podobě přílivu financí do obecní pokladny, ale řídí se přesně stanovenými pravidly toho, kdo onu podporu poskytuje, tedy Evropské unie. Zmíněná finanční podpora se týká nejrůznějších projektů, které mohou předkládat jak obce a města, tak i Euroregion Nisa, či jiné instituce sídlící na území ERN, ovšem s tím, že stanoveným podílem se na realizaci schváleného projektu podílí jeho předkladatel. Ona podpora je pak nepřímá, tedy v podobě úhrady faktur dodavatelských organizací, a to až do výše poskytnuté finanční pomoci, kterou zprostředkovává ministerstvo pro místní rozvoj ČR. V tomto směru však zatím chybí výraznější podpora ze strany státního rozpočtu, která by rovnocenně participovala na rozvoji přeshraničních regionů spolu s prostředky EU.

Zanedbatelným příjmem pro obce a města, rovněž nepřímým, nejsou například daně organizací, které příslušný projekt realizují, a které třeba na určitou dobu zajistí i zaměstnanost místním občanům. Předpokladem získání podpory z programu Phare CBC je tedy předložení takového projektu, který svým zaměřením kritéria k poskytnutí finančního příspěvku splňuje.

Se záměrem přinést prospěch co největšímu počtu členských obcí a měst jsou předkládány vlastní projekty ERN. Jsou to například projekty Turistický informační systém, Viceja-

zyčná navigace turistů, Rekonstrukce turistických stezek, Přeshraniční obnova venkova a další, které jsou dalším, byť také nepřímým přínosem.“

Smyslem existence ERN je přeshraniční spolupráce. Jak funguje a jaké případné problémy ji provázejí?

„Euroregion Nisa tvoří tři vzájemně oddělená sdružení, z nichž každé má ve své zemi své, poněkud odlišné postavení a chápání. Partnery české části ERN jsou Kommunalgemeinschaft Euroregion Neisse v Německu a Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa v Polsku. Každá z nich má svůj sekretariát a zastřešeny jsou radou a prezidiem ERN. Vedle toho působí společné pracovní skupiny. Zkoordinovat spolupráci dvou, natož tří partnerů není záležitostí jednoduchou, což lze dokumentovat na nejelementárnějším příkladu uspořádání jednodenního setkání. To vyžaduje zabezpečení místa, tlumočnicků, pozvánek, navržení programu a přípravu podkladových materiálů, vlastní řízení a vyhotovení závěrečného protokolu. To však ve vzájemné spolupráci není tím nejpodstatnějším. Naopak rozhodujícím jsou společné přeshraniční projekty, ale zatím se daří realizovat projekty sice přeshraniční, ale jen málokdy společné. Vše je totiž podmíněno schopnostmi, kapacitou, pravomocemi či finančním zajištěním zúčastněných partnerů.

K problémům, vedle jazykových rozdílů, patří především odlišné způsoby financování společných akcí. Představitelé všech tří částí ERN se sice často v některé zemi setkávají, ale schází společné sídlo, kde by mohli být v každodenním kontaktu. V jednotlivých zemích jsou také rozdílné struktury, zájmy i chápání konkrétních záležitostí, které hlubší spolupráci komplikují.“

Navzdory dílčím problémům existuje Euroregion Nisa již více než sedm let. Jak na základě dosavadních zkušeností vidíte jeho budoucnost?

„Zřízením Vyššího územního správního celku, který se nepochybně členem ERN stane, lze očekávat, že Liberecký kraj bude zabezpečovat řadu činností jako například rozvoj cestovního ruchu, energetické generely a podobně, kterým se dnes chtě nechtě ERN věnuje. Předpokládám, že tak jako je tomu v euroregionech v zemích Evropské unie, bude také ERN přímým příjemcem finančních prostředků a ty poté dále rozdělovat, čímž význam tohoto sdružení nepochybně vzroste. Pro obce a města nacházející se v příhraniční oblasti, bude ERN i v budoucnu nástrojem, s jehož pomocí budou moci i nadále své polohy vhodně využít. Zcela jistě k tomu napomohou i projekty, které ERN připravuje.“

Z jednání pracovních skupin Euroregionu NISA

Odborné pracovní skupiny jsou pomocnými orgány, ale pro vlastní činnost celého Euroregionu Nisa velmi potřebnými a účinnými, neboť svoji činností naplňují v praxi jeho poslání. Jejich členy jsou v dané oblasti vesměs odborníci ze všech tří částí ERN. Význam pracovních skupin ostatně potvrzují zprávy o jejich jednáních, které v našem bulletinu pravidelně přinášíme. V ložském bulletinu č. 2 jsme také zveřejnili přehled o tom, kolikrát a kde se členové té, či oné odborné pracovní skupiny do 15. září 1997 sešli. Údaje svědčí o aktivitě jednotlivých skupin, a proto onen přehled nyní doplňujeme o jednání, uskutečněná ve zbývajících částech minulého roku.

Skupiny na mezinárodní úrovni:

Název skupiny	datum schůzky	místo jednání
Statistika	17. září	Löbau
	18. listopadu	Jelení Góra
Voda	9. října	Liberec
Sport	15. října	Zittau
Regionální plán	21. října	Česká Lípa
Lesy	6. listopadu	Löbau
Historie	1. prosince	Zittau
Cestovní ruch	18. prosince	Sosnowka

Skupiny pouze v českém složení:

Název skupiny	datum schůzky	místo jednání
Hospodářství	26. září	Liberec
	24. října	Česká Lípa
	28. listopadu	Jablonec n. N.
Kultura	16. října	Jablonec n. N.
	9. prosince	Liberec
Lesy	27. listopadu	Liberec

Shrme-li údaje za celý rok 1997, pak nejčastěji, celkem šestkrát, jednali členové odborné pracovní skupiny pro cestovní ruch. Po pěti setkáních zaznamenaly skupiny historie, statistiky a kultury, a tak dále. Potěšitelné je, že aktivně pracují všechny dosud existující pracovní skupiny, jejichž členové se scházeli dle potřeby. Všechny skupiny budou v činnosti pokračovat, a je to patrné z přehledu pro první čtvrtletí 1998, ve kterém již některé mají nejen stanovený termín a místo schůzky, ale také pro gram jednání.

Již 21. ledna v Liberci se budou členové skupiny STATISTIKA zabývat vydáním brožury Jablonec n. N. – Bautzen – Zgorzelec a přípravou statistické ročenky ERN.

Skupina REGIONÁLNÍ PLÁN zamíří 3. února do Swieradowa Zdroje k projednání rozvojového plánu této obce.

Přípravou sportovního klání „Euregio '98“ a výběrem nejlepšího sportovce za rok 1997 se chystají zabývat členové skupiny SPORT 16. února v městečku Karpacz.

Česká pracovní skupina pro HOSPODÁŘSTVÍ projedná 27. února v Liberci rozvojové programy okresů české části ERN.

Pevný termín a místo schůzky, 16. března na zámku Szcocha, už má také skupina HISTORIE a projedná na něm přípravu symposia na tomto zámku v září letošního roku.

Tolik zatím známé termíny jednání odborných pracovních skupin a nyní již podrobněji k výsledkům jejich posledních jednání v minulém roce.

Jizerské hory ve fotografii

Putovní výstava fotografií Siegfrieda Weise, nazvaná Krajina Jizerských hor v proměnách času, je jedním z česko-německých projektů Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor. Německým partnerem je Centrum ochrany přírody Žitavské hory Olbersdorf, jehož prostřednictvím se projektu dostalo finanční podpory také od Německé spolkové nadace pro životní prostředí v Osnabrücku. Na přípravě a organizaci projektu se částečně podílely Zastupitelský úřad České republiky v Bonnu a Správa pražského hradu.

Předkladatelé projektu si kladou za cíl informovat jak širokou veřejnost, tak odborníky v oblasti Jizerských hor i v zahraničí o procesu obnovy lesních ekosystémů Jizerských hor prezentací výsledků dosavadní činnosti a vyjádřením záměrů do budoucnosti. Formou zamýšlené informace je putovní výstava zhruba čtyřiceti fotografií o Jizerských horách od Siegfrieda Weise, a dále informačních tabulí o činnosti a cílech obou partnerů.

Premiéru si výstava odbyla již v listopadu 1997 na Zastupitelském úřadě České republiky v Bonnu. Od 10. ledna 1998 je umístěna v Městském muzeu v Žitavě a poté bude přemístěna do Drážďan. Již 17. března 1998 bude umístěna na Pražském hradě a v září zavítá do Malého divadla v Liberci.

Přínosem tohoto konkrétního společného projektu je navázání vzájemných kontaktů k postupné intenzivnější spolupráci v této ob-

lasti. Zájem německé strany je iniciován především pracovníky oddělení pro životní prostředí ze Zemského úřadu Löbau-Zittau, kde se také v polovině ledna uskutečnila pracovní schůzka s představiteli CHKO Lužické hory s cílem projednání a přípravy dalších společných přeshraničních projektů.

Hasiči společně

Pod označením KATASTROFY působí v Euroregionu Nisa odborná pracovní skupina, jejímiž členy jsou vesměs hasiči. Navzdory strohé informaci, kterou nám poskytli její vedoucí Karel Boháč, byla činnost této skupiny v minulém roce vskutku bohatá. Oficiálně se členové skupiny sešli třikrát, ale nepochybně se také setkávali u každé uspořádané akce.

Byla to zejména společná cvičení hasičů, a to 24. dubna v Miloszwě, 31. května v Žitavě a 11. července v Hrádku nad Nisou. Dále to byly soutěže českých a polských družstev v požárnímu sportu 19. dubna v Jablonci nad Nisou a 10. května v Jelení Góře, a 31. května pak soutěž požárních družstev v Görlitz. V červnu se v polské Lubani konala dětská výtvarná soutěž s tematikou požární ochrany, obklopená z každé části ERN paděsatí pracemi.

Vedle společných cvičení a soutěží spolupracovali příslušníci zásahových jednotek také při skutečné katastrofě, a to při povodních v přilehlých oblastech, kde si také v praxi ověřili společný informační systém a prokázali, jak je takováto součinnost v Euroregionu Nisa potřebná.

Hasiči při jednom ze společných cvičení.

Oživují minulost

Pracovní skupina HISTORIE zahájila svoji působnost v rámci Střediska pro koordinaci výzkumu na vysokých školách v Euroregionu Nisa již v listopadu 1992. Byl pouze tříčlenná (po jednom zástupci z každé části ERN), může se za pět let svého trvání pochlubit úspěšnou činností.

Úkolem skupiny je shromažďovat a publikovat materiál k dějinám regionu a iniciovat k tomuto účelu spolupráci odborných pracovníků z regionu i mimo něj. Vytváří předpoklady pro to, aby se v její činnosti uplatnily rovnoměrně tématické okruhy týkající se všech euroregionálních oblastí. Na základě toho byl vypracován čtyřletý cyklus symposií, který se také podařilo splnit, což dokumentuje jejich následující výčet.

1993 Zittau: Osídlení oblasti Euroregionu Nisa od středověku do konce 18. století

1994 Milów: Vývoj obchodních cest a komunikací v oblasti Euroregionu Nisa

1995 Liberec: Pohledy do hospodářského vývoje v oblasti Euroregionu Nisa

1996 Zittau: 650 let hornolužického svazku Šestiměstí

Ke každému z těchto symposií byl vydán mezinárodní sborník přednesených referátů a diskusních příspěvků.

Další symposium se v září 1998 uskutečnilo v polské části ERN na zámku Czocha a bude věnováno 350. výročí Vesfálského míru a jeho důsledkům pro severní Čechy, Lužici a přilehlé Slezsko. Zajištění a program chystaného symposia projednávali členové této pracovní skupiny 1. prosince na schůzce v Zittau, po které uspořádali tiskovou konferenci k vydání sborníků ze symposií v roce 1996 v Zittau.

Pod vedením Doc.PhDr. Rudolfa Anděla, CSc. se skupina hodlá v budoucnu věnovat otázkám kulturního dědictví, aby vydávané sborníky poskytl postupně ucelený obraz dějinného vývoje Euroregionu Nisa.

Zpráva o stavu lesů

Členové odborné pracovní skupiny LESY jednali 6. listopadu na Saském lesním úřadu v Löbau o dokumentu „Zpráva o stavu lesů v Euroregionu Nisa“. Zprávu připravuje zástupce německé strany, který současně koordinuje zpracování požadovaných podkladů z české i polské části ERN. Záměrem je, aby se dokument stal souhrnem odborných argumentů, potřebných k podpoření projektů na revitalizaci lesních porostů na území ERN, které se ucházejí o zařazení do programu Phare. Pracovní skupina se dále zabývala přípravou společných akcí v roce 1998, mezi které patří výstavba oplocenek v polesí Sklarska Poreba, či odborná soutěž učňů v lesním hospodářství.

V návaznosti na přijaté závěry této skupiny, se 27. listopadu v Liberci sešli její čeští členové se zástupci CHKO Jizerské hory, Lužické hory a Český ráj a s pracovníky referátů životního prostředí okresních úřadů. Cílem bylo prověřit, které z podkladů pro přípravu „Zprávy o stavu lesů“ jsou na české straně k dispozici, a které je nutné připravit. Zjištění a zpracování chybějících údajů, stejně jako kompletní zabezpečení požadavků autora oné zprávy, bylo zadáno Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů v Jablonci n. N.

Kulturní průvodce

Odborná pracovní skupina pro KULTURU, působící v rámci české části ERN, posuzovala na schůzce 11. prosince v Základní umělecké škole v Liberci postup prací na vydání publikace Kulturní průvodce po české části ERN. Přípravu podkladů pro tuto soubornou reprezentativní publikaci, zahrnující všech pět okresů, zajišťuje Mgr. A. Čvančara. Členové skupiny se rovněž seznámili se stavem vydání kulturního kalendáře ERN na rok

1998, který zajišťuje polská strana a pro který bylo z české části ERN poskytnuto na devadesát titulů osmadvaceti měst a obcí. Dále se pak členové skupiny seznámili s metodikou Fondu malých projektů, s programovým kalendářem symfonického Jugendorchestru v roce 1998, a na závěr mohli posoudit publikaci Veřejné knihovny v Euroregionu Nisa a nový propagační prospekt o Základní umělecké škole a Euroopeře.

Statistická ročenka ERN

V Jelení Góře se 18. listopadu uskutečnilo poslední loňské jednání odborné pracovní skupiny STATISTIKA. Na programu byla kontrola závěrečných prací na srovnávací publikaci Jablonec nad Nisou–Bautzen–Zgorzelec, která bude obsahovat množství zajímavých údajů o těchto městech a vyjde již v prvním čtvrtletí 1998. Členové komise rovněž jednali o Statistické ročenke Euroregionu Neisse–Nisa–Nysa 1991–1996, která vedle množství údajů bude obsahovat i mapová schémata a která by měla vyjít v polovině letošního roku.

Program přeshraniční spolupráce Phare FOND MALÝCH PROJEKTŮ

V Ý Z V A K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Řídící výbor regionu Nisa rozhodl na svém zasedání dne 12. prosince 1997 o vyhlášení II. kola VÝZVY k předkládání návrhů na projekty z FMP.

Úkolem FMP je finanční podpora akcí, které napomohou rozvoji přímých kontaktů a prohloubení mnohostranné spolupráce mezi lidmi a institucemi na obou stranách hranice.

O dotaci z FMP mohou žádat všechny neziskové instituce se sídlem v regionu Nisa, vymezeného územím okresů Děčín, Česká Lípa, Liberec, Jablonec n. N. a Semily (například obce, organizace obcemi založené, úřady na úrovni okresu, zájmová sdružení, spolky, nadace, školy, profesní asociace a komory, obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení, ostatní nevládní organizace a podobně).

Z FMP lze například podporovat kulturní výměny, akce zaměřené na zvyšování odborných znalostí a dovedností orgánů veřejné správy a samosprávy, vzdělávací, výchovné a poznávací aktivity, zpracování přeshraničních rozvojových plánů a studií, opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje regionu včetně cestovního ruchu a podobně. FMP však není určen na podporu investičních projektů.

Výše dotace z FMP na jeden projekt se pohybuje v rozmezí 1 000 až 50 000 ECU. Podmínkou pro získání dotace je finanční spoluúčast žadatele, a to ve výši nejméně 10 % na celkových nákladech projektu. Příjemce se dále zavazuje uhradit příspěvek ve výši 10 % z příspěvku Phare na projekt, na částečné krytí provozních nákladů Sekretariátu FMP v regionu.

Informační leták a Žádost o přidělení dotace z FMP a případné další informace obdrží zájemci u regionálního Sekretariátu FMP na adrese:

AAR – Agentura regionálního rozvoje spol. s r. o.

U jezu 2, 460 01 Liberec 4, tel.: 048–522 62 62, 522 62 82, fax: 522 62 73

Řádně vyplněný formulář Žádosti o poskytnutí příspěvku z FMP ve 4 vyhotoveních je nutno doručit na adresu Sekretariátu osobně, či doporučenou poštou nejpozději do 2. března 1998 do 12 hodin. Doporučujeme žadatelům, aby konzultovali se Sekretariátem přípravu projektového návrhu ještě před podáním Žádosti.

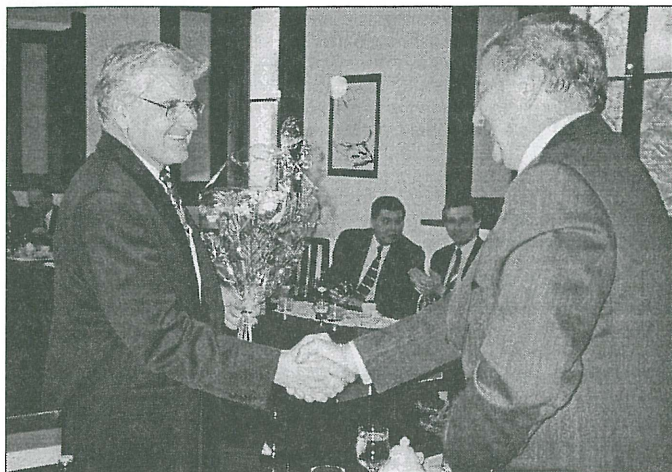
Václav Pohl, předseda Řídícího výboru FMP

Veřejné knihovny v ERN

V závěru roku 1997 vyšla nevelká trojjazyčná publikace Veřejné knihovny v Euroregionu. Je výsledkem kooperativní hranice přesahující spolupráce mezi Vojvodskou knihovnou v Jelenie Goře, Státní vědeckou knihovnou v Liberci a Státním odborným úřadem pro veřejné knihovny ve vládním kraji Drážďany, trvající již od roku 1993. Jsou to právě veřejné knihovny, které mohou výrazně přispět ke vzájemnému poznání života lidí sousedních příhraničních regionů. Publikace podrobněji přibližuje knihovny ve větších městech Euroregionu Nisa, ale obsahuje také seznam veřejných knihoven ve všech třech částech ERN, kterých je dohromady 324, a které disponují fondem téměř šesti a půl miliónu knih, časopisů a audiovizuálních dokumentů. Dodejme ještě, že vydání publikace, obsahující mnoho dalších údajů, bylo součástí projektu z programu Phare CBC, a že je k dispozici ve všech větších knihovnách.

Pohled do dětského oddělení knihovny v Rumburku.

K významným přeshraničním projektům z programu Phare CBC patří vybudování kanalizační stoky Rumburk–Seifhennersdorf. Do provozu byla slavnostně předána loni 4. prosince. Finanční příspěvek z programu Phare CBC byl jen na české straně ve výši 35,2 miliónu korun. Na prvním snímku blahopřeje předseda vodárenské společnosti Horní Mandava H. Scholze (vlevo) starostovi Rumburku V. Pohlovi k dokončení akce. Z kanalizační stoky jsou na povrchu vidět pouze vstupní šachty a u jedné z nich, jak dokumentuje druhý snímek, se účastníci slavnostního aktu sešli.

Společně na likvidaci odpadů

Ve dnech 8.–11. prosince 1997 se zástupci ERN, státní správy, samosprávy, nevládních organizací a soukromých firem, zabývající se v české části Euroregionu Nisa odpadovým hospodářstvím, zúčastnili odborné exkurze do Spolkové republiky Německo. Akci finančně podpořila Nadace partnerství Brno spolu s organizací German Marshall Fund Berlin, která od Německé nadace pro životní prostředí v Osnabrücku získala grant na realizaci ekologických projektů v česko-polsko-německé pohraniční oblasti.

Exkurze navázala na loňský říjnový pracovní seminář v Bedřichově v Jizerských horách, a to se stejným cílem, kterým je přispět k přeshraničnímu transferu nejnovějších poznatků v oblasti odpadového hospodářství a podpořit přeshraniční spolupráci v této oblasti. Záměrem rovněž bylo navázání kontaktů a spolupráce s německými organizacemi a iniciovat společné projekty v odpadovém hospodářství v Euroregionu Nisa.

Účastníci exkurze navštívili firmu BI-UTEC Hirschfelde, kde kromě jiného zpracovávají odpady z potravinářského průmyslu, regionální sdružení pro zneškodňování odpadů RAVON Görlitz, centrum pro zhodnocování druhotných surovin ve Schwarze Pumpe, zhodnocování odpadů v recyklačním parku v Gröbern, kompostovací zařízení firmy Biodegma v Göhren a provoz deponie města Hannover. Z průběhu exkurze byla pořízena fotodokumentace, která bude k dispozici na chystané tiskové konferenci k této problematice v lednu 1998. Výsledkem je také zájem německých partnerů o podobnou exkurzi do Euroregionu Nisa.

V rámci struktur ERN budou účastníci exkurze nadále spolupracovat. Na připravovaném setkání by měly být definovány možnosti spolupráce, zejména v přípravě projektů, týkajících se odpadového hospodářství a práce s veřejností

spojené s ekologickou výchovou jak na třídění odpadů, tak i na minimalizaci jejich vzniku. Snahou Euroregionu Nisa bude definovat potřebu obdobných akcí i v jiných oblastech ochrany životního prostředí a v případě zájmu je organizovat.

Doporučujeme

Občanským sdružením, středním a vysokým školám, charitativním organizacím, klubům, spolkům, městským a obecním úřadům, státním orgánům, knihovnám a dalším podobným institucím je určena příručka O. Cepelky PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ v nepodnikatelském sektoru. V roce 1997 ji vydala Nadace Omega, kde si ji lze objednat (adresa: Gagarinova 769, 460 07 Liberec 7 – tel. 048/488 111 linka 343 – fax 048/487 369). Cena 160 Kč + poštovné. Vedle rad a námětů pro činnost v oblasti práce s veřejností a vysvětluje co public relations vlastně je. Kromě jiného je publikace také návodem pro uskutečnění propagační kampaně, pro komunikování s novináři, pro uspořádání tiskové konference a publikace obsahuje mnohé další náměty a informace.

Kalendář ERN na rok 1998

Nástěnný listový kalendář Euroregionu Nisa pro rok 1998, vybraný jako jeden z projektů ERN v rámci Fondu malých projektů, byl letos vytištěn v Polsku a počátkem ledna rozeslán všem členům ERN. Kromě dvanácti velkých fotografií přírody podél Nisy a stejného počtu fotografií některých měst ERN, obsahuje také přehled státních svátků ve všech třech sousedních zemích. Sdílujeme případným dalším zájemcům, že několik exemplářů kalendáře je ještě k dispozici na sekretariátu ERN v Liberci.

Repríza veletrhu NISAINVEST

Ve výstavní síni Městského informačního střediska na náměstí Dr. E. Beneše v Liberci se ve dnech 26. listopadu až 7. prosince uskutečnila výstava Město Liberec 1997. Byla tu vystavena kompletní expozice města Liberec z veletrhu investičních příležitostí NISAINVEST '97, stejně jako expozice Euroregionu NISA. Výstava byla určena všem, kteří z nejrůznějších důvodů nestihli zavítat na sklonku léta 1997 na liberecké výstaviště, kde veletrh NISAINVEST probíhal. Expozice ERN zahrnovala několik panelů s údaji o konkrétních výsledcích, kterých bylo v příhraničních oblastech tří sousedních zemí dosaženo, a to jak společným úsilím, tak i za pomoci Evropské unie formou programů Phare a Interreg.

Euroregion Nisa, informační bulletin české části Euroregionu Nisa, vydal sekretariát ERN v Liberci, určeno pro vnitřní potřebu, náklad 500 výtisků

Adresa: Euroregion Nisa
U jezu 2
460 01 Liberec
tel./fax: 048/522 26 73

Redakční rada: Jaroslav Zámečník,
Robert Korselt,
Miroslav Ulmann

Rediguje: Jaroslav Sedlák

Sazba a graf. úprava: Pantype Liberec

Tisk: Geoprint Liberec